

Visst kan lyckan köpas för pengar

Ekonomisk tillväxt leder till större lycka. Rika människor är lyckligare än fattigare, hävdar de amerikanska forskarna Betsey Stevenson och Justin Wolfers. De går på tvärs mot uppfattningen att mer pengar inte ger ökat välbefinnande.

"Lyckan den bor ej i oxar eller kor, och den kan heller inte köpas för pengar", skaldade Evert Taube i "Fritjof och Carmencita". Ekonomiska forskare har kommit till liknande slutsatser: främst amerikanen Richard Easterlin på 1970-talet och sedan engelsmannen Richard Layard.

IDN 11/5 ifrågasätter psykologiprofessorn Sonja Lyubomirsky betydelsen av pengar för människors lycka. Hon påpekar att amerikanerna inte har blivit lyckligare, trots att USA har haft en stigande BNP.

BETSEY STEVENSON och Justin Wolfers från Wharton Business School, Pennsylvaniauniversitetet, har alltså en del att kämpa emot. Nu är de i Stockholm, hos Institutet för näringslivsforskning, för att presentera sina argument.

–Vår undersökning, som bygger på statistik från 132 länder, visar ett tydligt samband mellan ekonomisk tillväxt och ökad lycka. Det gäller på alla nivåer, alltså både för fattiga och för dem som redan är välbeställda. Överallt leder en stigande inkomst till högre välbefinnande, säger Betsey Stevenson till DN Ekonomi.

Undersökningen bygger på mer omfattande och säkrare uppgifter än vad som tidigare funnits, betonar hon. Frågorna om lycka är konstruerade av ekonomipristagaren Daniel Kahneman, en internationell auktoritet inom psykologin. Och de statistiska resultaten är entydiga, med en viss variation mellan olika länder:

–**USA VISAR INTE** någon stigande lycka, beroende på att vanliga amerikaner inte har sett någon ökning av sina realinkomster sedan 1970-talet. Höjningen av hushållens köpkraft har kommit från kvinnornas inträde på arbetsmarknaden, poängterar Betsey Stevenson.

Betsey Stevenson, amerikansk forskare som funnit ett tydligt samband mellan ekonomisk tillväxt och ökad lycka.

FOTO: CHRISTINE OLSSON

Inkomstfördelningen har också betydelse. Vid jämnare inkomster blir det möjligt för fler att uppnå högre lycka:

–Men det gäller att inte driva utjämningen så långt att tillväxten hämmas. I så fall hålls också lyckan tillbaka, fastslår Betsey Stevenson.

Hon vill inte se kopplingen mellan pengar och lycka enbart i materialistiska termer. Det handlar om valfrihet: att själv kunna bestämma över sitt liv.

En gåta återstår dock för Betsey Stevenson. Varför har kvinnorna blivit mindre lyckliga jämfört med männen?

Rikast i världen och kanske gladast: Carlos Slim, Warren Buffett och Bill Gates.

ARKIVFOTO: JASON DECROW, DAVE WEAVER/AP, HÅKAN LINDGREN

–Detta gäller i alla länder. Tidigare var kvinnorna lyckligare än männen, men nu är det tvärtom. Här har vi ännu inget säkert svar, säger hon.

JOHAN SCHÜCK

johan.schuck@dn.se 08-738 14 04